

**MINISTERUL EDUCAȚIEI
ȘI CERCETĂRII
AL REPUBLICII MOLDOVA**

**AGENȚIA NAȚIONALĂ
PENTRU CURRICULUM ȘI
EVALUARE**

Raionul

Localitatea

Instituția de învățământ

Numele, prenumele elevului

TESTUL Nr. 1

LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

TEST PENTRU EXERSARE
CICLUL LICEAL

Profil umanist, arte

februarie, 2024

Timp alocat: 180 de minute

Rechizite și materiale permise: *pix cu cerneală albastră.*

Instrucțiuni pentru candidat:

- Citește cu atenție fiecare item și efectuează operațiile solicitate.
- Lucrează independent.

Îți dorim mult succes!

Punctaj acumulat _____

PROFIL UMANIST – 100 de puncte

Citește textul propus și scrie răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe:

Bogdan Crețu. Interviu cu scriitoarea Ioana Pârvulescu

[...]

- Cum înțelegeți educația?

- Când spun *educație*, ei, aici e aici, nu mă refer la ceva antipatic, rigid, străin, reglat prin constrângeri și interdicții, prin pedepse și răsplată, ci e ceva organic, modelator, care crește în timp, fără să-ți invadeze o anume libertate. Educația, cum o înțeleg eu, e mai aproape de sensul vechi, grec, al cuvântului *paideia* decât de cel modern. E o lume întreagă, dintr-o carte citită de plăcere, e cartea pur și simplu. Citești cartea-lume plină de personaje interesante și te trezești, la sfârșitul ei (care e și sfârșitul vieții) educat. Nu se termină odată cu anii de formare, adică ai școlii. Cred că anii de formare durează până în ultima clipă a vieții, iar asta pentru că viața ne pune mereu și mereu în fața unor situații noi și, de obicei, dificile. Unele mai grele decât altele, de fapt. Și toate ne educă. Problema e că unii refuză să se lase educați: de școală, de profesori, de cărți, de viața însăși. Unii se cred educați de când s-au născut, mintea și inima lor sunt împietrite, colțuroase, în loc să fie un burete care se lasă impregnat de ce e bun. [...]

- Și în eseuri, și în romane, vă place să coborâți adânc în trecut, fie în secolul al XIX-lea, fie în Interbelic. În ce perioadă v-ar fi plăcut să trăiți?

- Dacă mă gândesc bine și ca să răspund altfel decât de-obicei, mi-ar fi plăcut să trăiesc în toate câte puțin. Asta da, educație! Să înveți de la oamenii fiecărei perioade câte ceva. De la cei de pe la 1900 – politetea inimii, altruismul, admirația adevărată, curiozitatea nesfârșită, ca a copiilor de 4 ani, îndrăzneala gândului, binele; de la interbelici – excelența, libertatea femeii; de la oamenii din comunism – supraviețuirea și umorul; de la cei de acum, o, de la cei de acum chiar nu știu ce e de luat, dar poate că peste 100 de ani aș ști. Da, aș trăi măcar câțiva ani în fiecare perioadă, ca în *motto-ul* din Unamuno pe care l-am ales pentru primul meu roman: „Pentru că ceea ce vrei este viața aceea și asta, și alta – le vrei pe toate”.

- Cum arată, în viziunea dumneavoastră, studentul ideal de la Litere?

- Ce frumoasă întrebare! Studentul ideal este, întâi de toate, cât se poate de real. Vin la facultate pentru că sunt fascinați de cărți. Citesc mult mai mult decât scriu. De-obicei sunt sfioși, dar uneori nu. Sunt plini de curiozitate, deopotrivă în fața vieții și a cărților. Sunt gata să admire, nu încep prin a demola, încep prin a admira și chiar prin a se mira. Sunt politicoși, știu să scrie un e-mail unui profesor. Au umor sau măcar recunosc umorul. Până aici poate că vi se pare simplu.

Dar ce e mai greu abia acum începe. Studentul ideal crește frumos, devine un adult pe care te poți bizui, nu trădează și, mai ales, *nu se trădează* pe sine, cel din tinerețe. Nu devine un ticălos, un oportunist, un incompetent, un resentimentar sau un mafiot în domeniul lui. Are curaj și e harnic. Nu uită că o carte bună e o bucurie de transmis mai departe, o redută de apărat, nu uită un profesor bun. Pe zi ce trece, studentul ideal devine mai înțelept, mai frumos și mai bun cititor. Se „revizuieste”, se reajustează, e o plăcere să-l reîntâlnești. Studentului ideal ajungi mai târziu să-i scrii ca să întrebi un detaliu care ține de felia de care se ocupă, din multa literatură a lumii. Și-ți răspunde cu bucurie și competență. Studentul ideal îți ajunge egal și, în unele privințe, te întrece. Fără să devină îngâmfat, ba chiar fără să știe că și-a întrecut profesorul. Frumusețea adevărată a caracterului nu e conștientă de ea însăși. Când cineva crede că posedă frumusețea, a și pierdut-o.

(Revista *Timpul*, 6 octombrie 2021)

Nr.	Item	Punctaj	
1	<p>Rescrie enunțul următor, înlocuind prin sinonime contextuale cuvintele subliniate: <i>Cred că anii de formare durează până în ultima clipă a vieții, iar asta pentru că viața ne pune mereu și mereu în fața unor <u>situații</u> noi și, de obicei, <u>dificile</u>.</i></p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
2	<p>Scrie pe linia punctată substantivele definite mai jos, identificându-le în fragmentul subliniat.</p> <p>..... – ceea ce este util, favorabil, prielnic, ceea ce aduce un folos cuiva; ceea ce corespunde cu morala;</p> <p>..... – grad înalt de perfecțiune, de superioritate;</p> <p>..... – atitudine/purtare temerară; lipsă de sfială.</p>	L 0 1 2 3	L 0 1 2 3
3	<p>Explică, în câte un enunț, sensul contextual al următoarelor secvențe: <i>reglat prin constrângeri și interdicții</i> – _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p><i>știi să scrie un e-mail</i> – _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p><i>nu se trădează pe sine, cel din tinerețe</i> – _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	L 0 1 2 3	L 0 1 2 3

4	<p>Motivează prin reguli utilizarea semnului ortografic și a semnelor de punctuație numerotate în exemplele: – ¹ <i>Ce frumoasă întrebare!</i> ² ; ... <i>o plăcere să-³l reîntâlnești.</i> ⁴</p> <p>1) Semnul <i>linie de dialog</i></p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <p>2) Semnul <i>exclamații</i></p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <p>3) Semnul <i>cratimă</i></p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <p>4) Semnul <i>punct</i></p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
5	<p>Exprimă rezumativ, în două enunțuri, esența răspunsului la prima întrebare din interviu.</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2	L 0 1 2
6.	<p>Comentează, în text coerent de 5-6 rânduri, sugestia contextuală a unei figuri de stil din secvența: <i>Nu uită că o carte bună e o bucurie de transmis mai departe, o redută de apărat, nu uită un profesor bun. Pe zi ce trece, studentul ideal devine mai înțelept, mai frumos și mai bun cititor.</i></p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3 4 5	L 0 1 2 3 4 5
7	<p>Dedu, din spusele scriitoarei, care este atitudinea <i>studentului ideal</i> față de propria formare în cadrul studiilor la facultate, exemplificând, în spațiul propus, prin două citate din fragment.</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3 4 5	L 0 1 2 3 4 5

8	<p>Analizează, în spațiul rezervat, semnificația simbolului <i>carte</i>, relaționându-l cu imaginea cărții dintr-un text liric din literatura română. (Numește textul, autorul, citează 2-4 versuri din textul ales.)</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	L 0 1 2 3 4 5 6	L 0 1 2 3 4 5 6
9	<p>Răspunde, în două enunțuri argumentative, la întrebarea: <i>În ce perioadă ți-ar fi plăcut să trăiești?</i></p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
10	<p>Alcătuiește, în spațiul propus, trei întrebări, pe care ai dori să le adresezi unui scriitor de literatură română, contemporan cu tine, cu privire la rolul literaturii în educarea cititorului. (Vei indica numele scriitorului ales.)</p> <p>1) _____</p> <p>_____</p> <p>2) _____</p> <p>_____</p> <p>3) _____</p> <p>_____</p>	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
11	<p>Scrie titlul unei opere și numele autorului din literatura română, perioada interbelică, din care poți învăța/asimila <i>excelența</i>, susținându-ți opinia în două argumente.</p> <p>Titlul _____ Autorul _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	L 0 1 2 3 4 5	L 0 1 2 3 4 5

12	<p>Meditează, în text coerent de 6-7 rânduri, asupra ideii din secvența textuală: <i>Frumusețea adevărată a caracterului nu e conștientă de ea însăși. Când cineva crede că posedă frumusețea, a și pierdut-o.</i></p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
13	<p>Formulează, în spațiul rezervat, un punct de vedere cu privire la ce ar putea învăța un tânăr contemporan de la oamenii din prezent, făcând referință la propria experiență.</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
14	<p>Elaborează, în spațiul propus, o scrisoare de intenție, valorificând datele legendei: Te numești Petru/Petra Decusară, ești elev/elevă în clasa a XI-a la Liceul Teoretic <i>Basarabia</i>. Dintr-un anunț plasat pe avizierul liceului, ai aflat că organizatorii Festivalului Internațional de Literatură și Traducere (FILIT), coordonat de domnul Ștefan Leonte, au lansat un apel de recrutare a voluntarilor. Evenimentul va avea loc pe data de 18-22 octombrie 2024, la Chișinău. Printre criteriile de selectare se numără disponibilitatea, cunoașterea limbilor străine, experiența anterioară de voluntariat.</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3 4 5 6 7	L 0 1 2 3 4 5 6 7

